

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/50/2003

WOKÓŁ TZW. SPRAWY RYWINA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

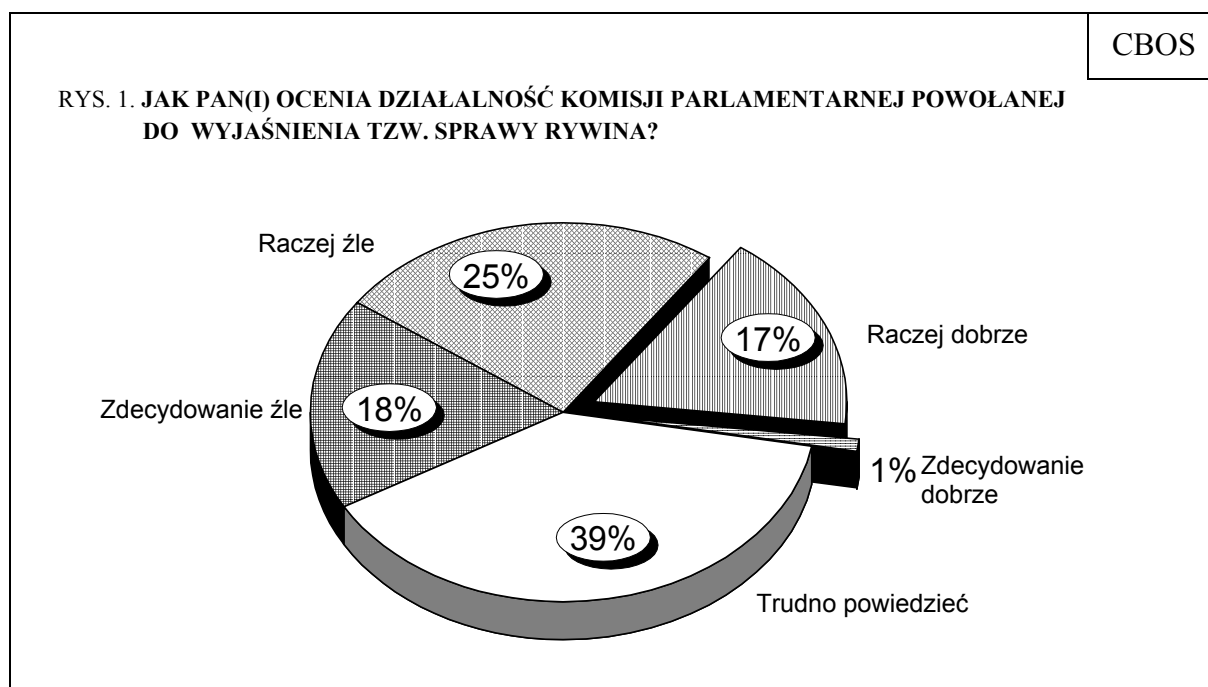
- Polacy są podzieleni w ocenie sejmowej komisji śledczej powołanej do wyjaśnienia tzw. afery Rywina. Jedna trzecia ankietowanych (34%) jest skłonna zaufać komisji i niemal tyle samo (35%) nie ma zaufania do jej ustaleń. Jeszcze bardziej krytycznie oceniana jest jej dotychczasowa działalność: 43% wskazań negatywnych, 18% - pozytywnych. Bardzo sceptycznie oceniane są możliwości dotarcia przez komisję do prawdy: 63% badanych (o 9 punktów więcej niż w lutym) nie wierzy, że zdoła ona w tej sprawie wyjaśnić wszystkie okoliczności i ustalić inspiratorów korupcyjnej propozycji.
- Zdecydowana większość badanych (78%) uważa, że premier Leszek Miller - bez względu na to, czy w świetle prawa musiał czy nie musiał tego robić - powinien po uzyskaniu informacji o sprawie łapówkarskiej propozycji złożonej przez Lwa Rywina spółce Agora zawiadomić prokuraturę o popełnieniu przestępstwa. Tylko 7% ankietowanych sądzi, że bez względu na uwarunkowania prawne premier nie musiał zawiadamiać prokuratury.
- Większość ankietowanych (62%) jest zdania, że prezes telewizji publicznej Robert Kwiatkowski powinien zawiesić swoją działalność do czasu wyjaśnienia przez komisję jego roli w tej sprawie. Przeciwnego zdania jest 17% badanych.
- W społecznej ocenie w tzw. sprawie Rywina najbardziej wiarygodni są ci, którzy ją ujawnili: „Gazeta Wyborcza” (42% głosów zaufania) oraz jej redaktor naczelny Adam Michnik (44%). Natomiast najmniej wiarygodni są w ocenie ankietowanych: Lew Rywin (4% głosów zaufania, 68% nieufności) oraz prezes telewizji Robert Kwiatkowski (15% głosów zaufania, 48% nieufności). Zdaniem 49% badanych na zaufanie w tej sprawie nie zasługuje także SLD (20% głosów zaufania).

Ostatnie wydarzenia wskazują, że tzw. sprawa Rywina, to znaczy próba wymuszenia przez producenta filmowego Lwa Rywina łapówki od koncernu Agora w zamian za obietnicę korzystnych dla tej spółki zmian w ustawie o radiofonii i telewizji, może podważyć pozycję i prestiż ważnych instytucji w państwie, czego doświadcza np. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Zainteresowanie społeczne, z jakim spotykają się przesłuchania kolejnych świadków, i znaczenie ich wypowiedzi sprawiły, że tzw. afera Rywina nabrała niesłychanego dynamizmu politycznego. W marcowym sondażu¹ zapytaliśmy Polaków o ocenę niektórych wątków tej sprawy.

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI KOMISJI PARLAMENTARNEJ

Zainteresowanie, z jakim wśród Polaków spotykają się przesłuchania sejmowej komisji śledczej, spowodowało, że stała się ona przedmiotem kłótni i sporów politycznych. Po rezygnacji dwóch członków komisji Sejm przegłosował zmiany personalne w jej składzie, nie przychylił się jednak do postulatu władz LPR, by usunąć jej dotychczasowego przedstawiciela, a na jego miejsce mianować kogoś innego. Przetargi polityczne rozgrywające się ostatnio wokół komisji niewątpliwie mogły wpłynąć na postrzeganie jej pracy przez Polaków. W rezultacie tylko 18% ankietowanych pozytywnie ocenia jej działalność, natomiast ponad dwukrotnie więcej (43%) ma o niej negatywne zdanie. Znaczna grupa badanych (39%) powstrzymuje się od jednoznacznych ocen w tej sprawie.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (154) przeprowadzono w dniach 1-4 marca 2003 roku na liczącej 975 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Jednak negatywna ocena działalności komisji parlamentarnej w większym stopniu wydaje się związana z ogólnie krytycznym nastawieniem wobec sytuacji politycznej w kraju niż tylko z merytoryczną oceną pracy samej komisji. Osoby, które uważają, że sytuacja polityczna w kraju jest dobra, częściej wystawiają pozytywne noty pracy komisji, natomiast respondenci oceniający, że w polskiej polityce źle się dzieje, najczęściej nie dają wiary także działalności komisji i oceniają ją negatywnie.

Tabela 1

Jak Pan(i) ocenia działalność komisji parlamentarnej powołanej do wyjaśnienia tzw. sprawy Rywina?	Jak Pan(i) ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:*		
	dobra	ani dobra, ani zła	zła
	w procentach		
Dobrze	36	21	16
Źle	33	39	51
Trudno powiedzieć	31	40	33
	100	100	100

* Pominięto odpowiedź „trudno powiedzieć”

Prawie dwie trzecie badanych (63%) nie wierzy, że komisja powołana do wyjaśnienia tzw. sprawy Rywina zdoła dotrzeć do prawdy i wyjaśnić wszystkie aspekty tej afery. Tylko 18% ankietowanych uważa, że komisji uda się ustalić stan faktyczny w tej sprawie. W porównaniu z ocenami z lutego br. opinie Polaków w kwestii skuteczności działań tej komisji są bardziej sceptyczne (wzrost o 9 punktów odsetka głosów, że nie uda się jej ustalić prawdy).

Tabela 2

Powołana została komisja sejmowa zajmująca się tzw. sprawą Rywina, czyli próbą uzyskania dużych korzyści materialnych w zamian za rzekomy wpływ na treść ustawy o telewizji. Czy, Pana(i) zdaniem, komisja ta doprowadzi do ustalenia prawdy?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	II 2003	III 2003
	w procentach	
Zdecydowanie tak	4	2
Raczej tak	18	16
Raczej nie	34	34
Zdecydowanie nie	20	29
Trudno powiedzieć	24	19

Także oczekiwania co do skuteczności działań komisji są związane z ogólnym nastawieniem wobec życia politycznego w kraju. Wśród osób, które pozytywnie oceniają sytuację polityczną w Polsce, przeważa przekonanie (46%), że komisja zakończy sukcesem swoją pracę; mniej jest w tej grupie sceptyków (39%). Natomiast osoby sądzące, że sytuacja polityczna kraju jest zła, w większości (72%) nie mają nadziei, że komisji uda się dotrzeć do prawdy w tej sprawie; optymiści są w tej grupie w wyraźnej mniejszości (14%). Optymizmowi w tej sprawie nie sprzyja też przekonanie o korupcji towarzyszącej funkcjonowaniu instytucji państwowych.

Niewiara w skuteczność mechanizmów demokratycznych i wątpliwości co do kompetencji osób zajmujących się polityką w naszym kraju są czynnikami, które również wpływają na brak przekonania o pozytywnych rezultatach prac komisji.

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, komisja ta doprowadzi do ustalenia prawdy?	Czy w naszym kraju do rządu dobiera się najlepszych ludzi?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	35	15	11
Nie	48	70	44
Trudno powiedzieć	17	15	45
	100	100	100

Jest znaczące, że w sukces prac komisji bardziej zdecydowanie wątpią badani zainteresowani polityką, niż nieinteresujący się tym, co dzieje się w tej sferze w naszym kraju. Nieco bardziej sceptyczne są osoby deklarujące poglądy lewicowe, natomiast respondenci o poglądach centrowych i prawicowych nieznacznie częściej są optymistami, jeśli chodzi o rezultaty prac komisji.

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, komisja ta doprowadzi do ustalenia prawdy?	Deklarowane poglądy polityczne		
	lewicowe	centrowe	prawicowe
	w procentach		
Tak	15	24	22
Nie	76	62	69
Trudno powiedzieć	9	14	9
	100	100	100

W elektoratach poszczególnych partii najwięcej sceptyków co do możliwości ustalenia prawdy przez komisję znajdujemy wśród potencjalnych wyborców PSL i PiS. Natomiast nieco więcej optymizmu prezentują w tym względzie zwolennicy PO i Samoobrony.

Tabela 5

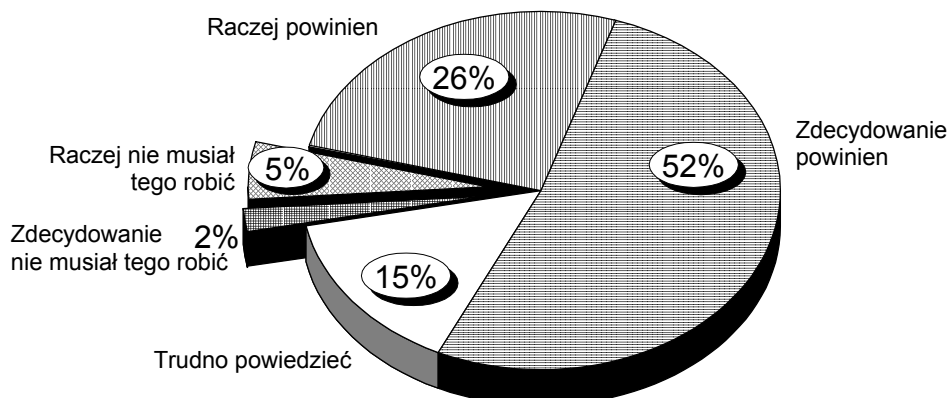
Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, komisja ta doprowadzi do ustalenia prawdy?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	27	65	7
Samobrona	24	57	19
SLD+UP	23	69	8
LPR	22	61	17
UW	14	70	16
PSL	14	79	7
PiS	9	78	13
Niezdecydowani	17	57	25

Mimo iż praca oraz przyjmowane przez sejmową komisję śledczą procedury mają charakter systemowy, by nie powiedzieć ustrojowy, tzn. komisja tworzy nowe praktyki i mechanizmy wykraczające poza aktualną sytuację w parlamencie i układ sił politycznych w kraju, przez znaczną grupę respondentów jest postrzegana jako część obecnego systemu władzy. Sceptycyzm wobec prowadzonych przez nią działań, a także rezultatów jej pracy jest związany z - dostrzeganymi przez respondentów - trudnościami w zachowaniu pełnej niezależności politycznej komisji i niewyklania w bieżącą walkę polityczną. Można sądzić, że rozszady personalne w komisji przysłużyły się do podtrzymania tego sceptycyzmu.

OPINIE O ZACHOWANIU PREMIERA W TZW. SPRAWIE RYWINA

Zdecydowana większość badanych (78%) uważa, że premier Leszek Miller - bez względu na to, czy w świetle prawa musiał czy nie musiał tego robić - powinien po uzyskaniu informacji o propozycji złożonej przez Lwa Rywina spółce Agora zawiadomić prokuraturę o popełnieniu przestępstwa (w tym 52% uważa, że zdecydowanie powinien to zrobić). Tylko 7% ankietowanych sądzi, że bez względu na uwarunkowania prawne premier nie musiał zawiadamiać prokuratury.

RYS. 2. POMIJAJĄC KWESTIE PRAWNE, CZY PANA(I) ZDANIEM, PREMIER LESZEK MILLER PO UZYSKANIU INFORMACJI O SPRAWIE ŁAPÓWKARSKIEJ PROPOZYCJI POWINIEN ZAWIADOMIĆ PROKURATURĘ O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA, CZY TEŻ NIE MUSIAŁ TEGO ROBIĆ?

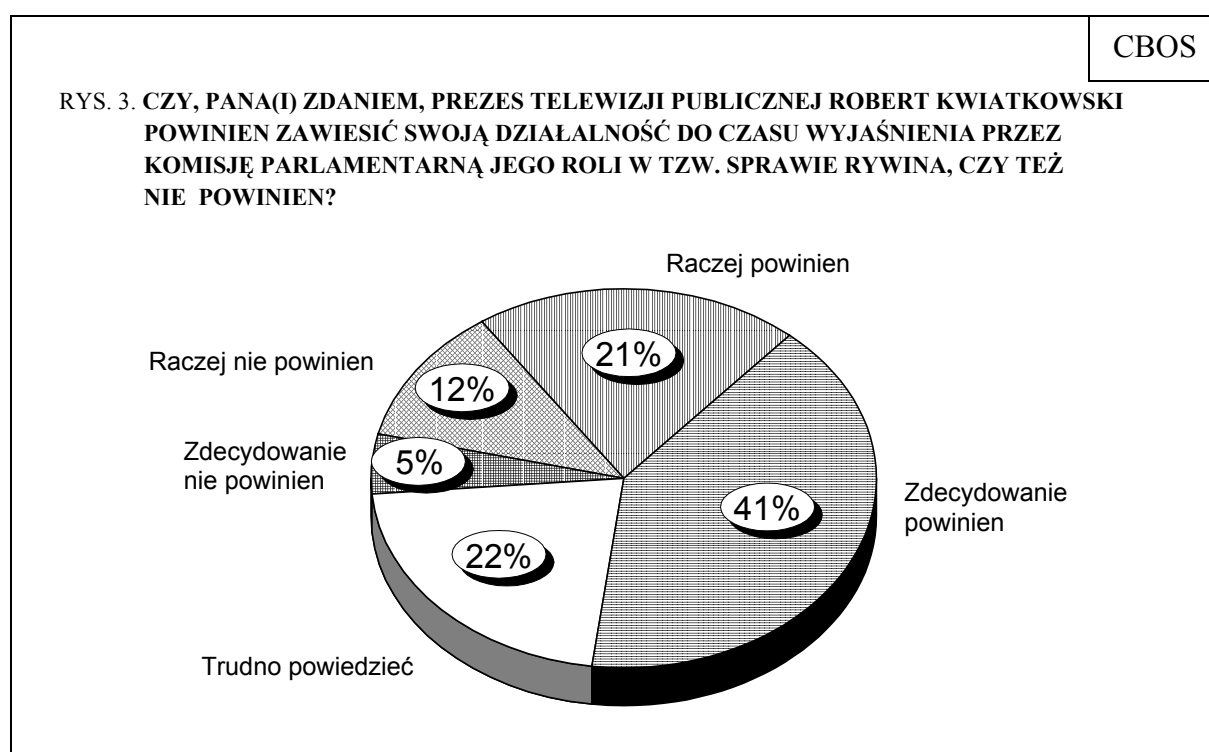
Najbardziej jednoznacznie o konieczności zawiadomienia prokuratury przez premiera wypowiadają się respondenci o prawicowych poglądach politycznych (91%), relatywnie rzadziej podzielają tę opinię ankietowani o przekonaniach lewicowych (79%). Z poglądem, że premier Miller powinien zawiadomić prokuraturę, najczęściej zgadzają się potencjalni wyborcy PiS i PO. O tym, że nie musiał on tego robić, stosunkowo najczęściej są przekonani wyborcy koalicji SLD-UP, jednak nawet wśród nich zdecydowana większość uważa, że jeśli nie prawnym, to moralnym obowiązkiem szefa rządu było zawiadomienie prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Pomijając kwestie prawne, czy, Pana(i) zdaniem, premier Leszek Miller po uzyskaniu informacji o sprawie łapówkarskiej propozycji powinien zawiadomić prokuraturę o popełnieniu przestępstwa, czy też nie musiał tego robić?		
	Powinien	Nie musiał tego robić	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	92	3	5
PO	90	5	5
PSL	84	8	7
LPR	81	0	19
Samoobrona	76	8	17
UW	73	4	23
SLD+UP	69	20	11
Niezdecydowani	76	5	19

CZY PREZES TELEWIZJI PUBLICZNEJ POWINIEN ZAWIESIĆ DZIAŁALNOŚĆ?

Większość ankietowanych (62%) uważa, że prezes telewizji publicznej Robert Kwiatkowski powinien zawiesić swoją działalność do czasu wyjaśnienia przez sejmową komisję śledczą jego roli w tej sprawie. Przeciwnego zdania jest 17% badanych.

Poglądy na temat konieczności zawieszenia przez Roberta Kwiatkowskiego pełnienia funkcji prezesa telewizji publicznej są również związane ze stosunkiem do polskiego systemu politycznego. Osoby uznające ten system za - mniej lub bardziej - dobry, częściej są skłonne dać wiarę prezesowi Kwiatkowskiemu i nieco rzadziej wymagają od niego zawieszenia pełnienia tej funkcji. Natomiast respondenci nieakceptujący naszego systemu politycznego zdecydowanie domagają się od prezesa TVP zawieszenia działalności.

Tabela 7

Opinie o polskim systemie politycznym	Czy, Pana(i) zdaniem, prezes telewizji publicznej Robert Kwiatkowski powinien zawiesić swoją działalność do czasu wyjaśnienia przez komisję parlamentarną jego roli w tzw. sprawie Rywina, czy też nie powinien?		
	Powinien	Nie powinien	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nasz system polityczny jest w zasadzie dobry, lecz wymaga drobnych usprawnień	58	24	18
Nasz system polityczny nie jest dobry i wymaga wielu zmian	64	18	19
Nasz system polityczny jest zły i wymaga zasadniczych zmian	73	10	17

Oczekiwania wobec prezesa telewizji wiążą się również z sympatiami politycznymi. Osoby o poglądach prawicowych jednoznacznie opowiadają się za zawieszeniem przez niego działalności na tym stanowisku. Natomiast badani o przekonaniach lewicowych mniej jednoznacznie popierają ten wniosek, co nie zmienia faktu, że w większości także opowiadają się za tym, by Robert Kwiatkowski zawiesił pełnienie funkcji prezesa telewizji publicznej do czasu wyjaśnienia przez komisję jego roli w tzw. sprawie Rywina.

Tabela 8

Czy, Pana(i) zdaniem, prezes telewizji publicznej Robert Kwiatkowski powinien zawiesić swoją działalność do czasu wyjaśnienia przez komisję parlamentarną jego roli w tzw. sprawie Rywina, czy też nie powinien?	Deklarowane poglądy polityczne		
	lewicowe	centrowe	prawicowe
	w procentach		
Powinien	58	64	78
Nie powinien	29	19	9
Trudno powiedzieć	13	17	13
	100	100	100

W elektoratach partyjnych za podtrzymanym ostatnio wnioskiem komisji parlamentarnej, by prezes TVP zawiesił swoją działalność na tym stanowisku, najczęściej optują zwolennicy PO, PiS i UW. Relatywnie rzadziej wniosek komisji popierają potencjalni wyborcy Samoobrony, PSL oraz koalicji SLD-UP.

Tabela 9

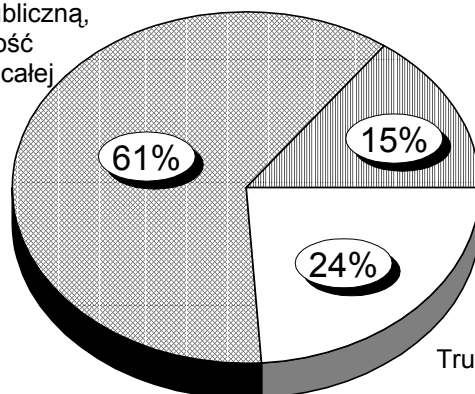
Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, prezes telewizji publicznej Robert Kwiatkowski powinien zawiesić swoją działalność do czasu wyjaśnienia przez komisję parlamentarną jego roli w tzw. sprawie Rywina, czy też nie powinien?		
	Powinien	Nie powinien	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	84	11	5
PiS	79	6	15
UW	74	18	8
LPR	69	2	29
SLD+UP	52	38	10
PSL	50	37	13
Samoobrona	47	20	34
Niezdecydowani	53	12	35

Podczas przesłuchania przed komisją Robert Kwiatkowski odmówił zawieszenia swej działalności na tym stanowisku twierdząc, że byłoby to działanie na szkodę telewizji publicznej, która nie miałaby władzy w momencie uchwalania ustawy o radiofonii i telewizji, a także argumentując, że jego dobrowolne zawieszenie w pełnieniu obowiązków prezesa TVP mogłoby zostać zinterpretowane jako przyznanie się do winy. Tylko 15% respondentów w podobny sposób odczytałoby zachowanie prezesa. Większość ankietowanych (61%) uznała raczej, że zawieszenie w pełnieniu funkcji prezesa byłoby właściwym zachowaniem osoby pełniącej funkcję publiczną, gwarantującym bezstronność i ułatwiającym rozwikłanie całej sprawy.

CBOS

RYS. 4. CZY W PANA(I) OSOBISTEJ OCENIE ZAWIESZENIE DZIAŁALNOŚCI PRZEZ PREZESA PUBLICZNEJ TELEWIZJI ROBERTA KWIATKOWSKIEGO:

byłoby właściwym zachowaniem osoby pełniącej funkcję publiczną, gwarantującym bezstronność i ułatwiającym rozwikłanie całej sprawy

oznaczałoby przyznanie się do winy i praktyczną rezygnację z zajmowanego stanowiska

Trudno powiedzieć

CZY LEW RYWIN DZIAŁAŁ SAM?

W odczuciu większości ankietowanych (62%) propozycja złożona przez Lwa Rywina władzom spółki Agora nie była tylko blefem i indywidualną próbą wyłudzenia pieniędzy - podzielają oni przekonanie, że był on wysłannikiem jakiejś „grupy trzymającej władzę”. Tylko 7% respondentów sądzi, że Lew Rywin działał w tej sprawie na własną rękę. Prawie jedna trzecia badanych nie ma jeszcze wyrobionego zdania w tej sprawie.

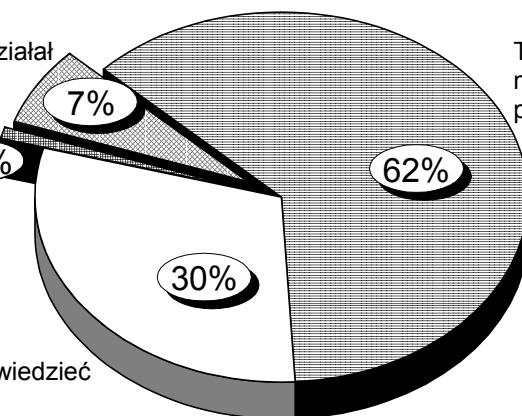
CBOS

RYS. 5. JAK PAN(I) SĄDZI, CZY ZA PROPOZYCJĄ KORUPCYJNĄ LWA RYWINA ZŁOŻONĄ SPÓŁCE AGORA STAŁA JAKAŚ GRUPA POLITYKÓW CZY TEŻ NIE?

Nie, Lew Rywin działał na własną rękę

Nie wierzę, że to Lew Rywin złożył taką propozycję

Trudno powiedzieć

Tak, za Lwem Rywinem musiała stać jakaś grupa polityków

O tym, że za Lwem Rywinem stoi jakaś grupa polityków mająca wpływ na władzę, najsilniej są przekonani wyborcy PO, UW, PiS i PSL. Tego rodzaju opinię najrzadziej podzielają sympatycy koalicji SLD-UP - więcej niż co piąty z nich jest zdania, że Lew Rywin działał sam.

Tabela 10

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) sądzi, czy za propozycją korupcyjną Lwa Rywina złożoną spółce Agora stała jakaś grupa polityków czy też nie?			
	Tak, za Lwem Rywinem musiała stać jakaś grupa polityków	Nie, Lew Rywin działał na własną rękę	Nie wierzę, że to Lew Rywin złożył taką propozycję	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	80	10	0	10
UW	78	0	0	22
PiS	74	10	0	16
PSL	72	6	0	22
Samoobrona	59	2	2	38
LPR	57	0	1	42
SLD+UP	44	22	1	32
Niezdecydowani	54	2	0	44

SPÓLECZNA OCENA WIARYGODNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH OSÓB DRAMATU

Zdaniem Polaków, w sprawie korupcyjnej propozycji Lwa Rywina najbardziej wiarygodni są ci, którzy ją ujawnili i - przynajmniej na razie - mają z tego powodu raczej kłopoty i nieprzyjemności niż korzyści, czyli „Gazeta Wyborcza” (42% deklaracji zaufania) oraz jej redaktor naczelny Adam Michnik (44% wskazań). Nieufność do „Gazety Wyborczej” deklaruje niespełna co czwarty ankietowany (23%), a do jej szefa mniej niż jedna trzecia (30%). Zaufanie deklarowane do spółki Agora oraz jej prezes Wandy Rapaczyńskiej nie jest już tak wyraźne - nieco więcej osób nie ufa Agorze (32%) i jej szefowej (27%), niż obdarza je w tej sprawie zaufaniem (odpowiednio 23% i 24%).

Opinie w tej sprawie dotyczące sejmowej komisji śledczej są niemal dokładnie podzielone: 34% badanych deklaruje zaufanie, a 35% - nieufność.

W ocenie ankietowanych najmniej wiarygodni w tej sprawie są: Lew Rywin oraz Robert Kwiatkowski. Zdaniem niemal połowy respondentów, na zaufanie nie zasługuje także uwikłany w tę aferę Sojusz Lewicy Demokratycznej; tylko co piąty badany ma zaufanie do słów i zachowań przedstawicieli SLD w tej sprawie. Również premier Leszek Miller częściej wzbudza w tej sprawie nieufność (45%) niż zaufanie (27%).

Tabela 11

Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie czy też nie ma do:	Zdecydowanie mam zaufanie	Raczej mam zaufanie	Raczej nie ufam	Zdecydowanie nie ufam	Trudno powiedzieć
	w procentach				
- Adama Michnika	13	31	22	8	26
	44		30		
- „Gazety Wyborczej”	9	33	18	5	35
	42		23		
- komisji sejmowej badającej tę sprawę	5	29	26	9	31
	34		35		
- premiera Leszka Millera	5	22	33	12	28
	27		45		
- Wandy Rapaczyńskiej	5	19	20	7	49
	24		27		
- spółki Agora	4	19	23	9	45
	23		32		
- Sojuszu Lewicy Demokratycznej	4	16	34	15	31
	20		49		
- Roberta Kwiatkowskiego	2	13	32	16	37
	15		48		
- Lwa Rywina	1	3	34	34	28
	4		68		

Największe zaufanie zarówno do „Gazety Wyborczej”, jak i Adama Michnika mają wyborcy partii opozycyjnych: PO, UW oraz PiS, a także LPR. Najbardziej nieufni wobec nich są sympatycy PSL oraz Samoobrony.

Tabela 12

Potencjalne elektoraty	Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do Adama Michnika czy też nie?		
	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	84	15	1
UW	76	13	11
PiS	61	24	16
LPR	52	33	14
SLD+UP	47	35	19
PSL	36	47	18
Samoobrona	24	39	37
Niezdecydowani	36	29	36

Tabela 13

Potencjalne elektoraty	Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do „ Gazety Wyborczej ” czy też nie?		
	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	78	18	4
UW	69	6	25
PiS	53	28	19
LPR	48	28	24
SLD+UP	43	30	27
PSL	34	30	36
Samoobrona	25	33	43
Niezdecydowani	40	14	46

We wszystkich elektoratach, a także wśród respondentów niemających sprecyzowanych sympatii partyjnych przeważa nieufność w tej sprawie do prezesa telewizji publicznej. Relatywnie najbardziej przychylnie traktują jego wypowiedzi zwolennicy koalicji SLD-UP i LPR. Nieufność do prezesa Kwiatkowskiego deklarują najczęściej sympatycy PiS i PO.

Tabela 14

Potencjalne elektoraty	Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do Roberta Kwiatkowskiego czy też nie?		
	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD+UP	28	45	27
LPR	25	36	39
PSL	24	55	21
UW	21	34	46
PO	19	60	21
Samoobrona	16	40	44
PiS	14	64	22
Niezdecydowani	13	41	46

Zaufanie do SLD, podobnie jak do premiera mają w tej sprawie głównie zwolennicy koalicji SLD-UP: większość z nich ufa zarówno premierowi, jak i partii, którą popierają. Najbardziej nieufne w stosunku do SLD są w związku z tą sprawą elektoraty PO, PiS, LPR oraz UW. Podobnie postawa Leszka Millera wzbudza w tym kontekście najwięcej wątpliwości wśród potencjalnych wyborców PiS, LPR oraz - w nieco mniejszym stopniu - PO: ponad połowa zwolenników tych partii nie ma w tej sprawie zaufania do Leszka Millera.

Tabela 15

Potencjalne elektoraty	Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do SLD czy też nie?		
	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD+UP	60	17	24
PSL	19	57	24
LPR	17	70	13
Samoobrona	16	42	42
PO	16	77	6
PiS	11	73	16
UW	8	60	32
Niezdecydowani	20	41	39

Tabela 16

Potencjalne elektoraty	Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do premiera Leszka Millera czy też nie?		
	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD+UP	61	21	18
UW	41	27	32
PO	34	57	9
PSL	31	45	24
LPR	23	60	17
Samoobrona	15	44	41
PiS	11	69	20
Niezdecydowani	28	38	35

Jest oczywiste, że brak zaufania do premiera w tej sprawie jest przede wszystkim związany z jego zachowaniem po słynnej konfrontacji, kiedy dowiedział się o próbie wymuszenia łapówki przez Lwa Rywina i nie wszczął żadnych oficjalnych kroków. Ponad połowa ankietowanych, którzy uważają, że premier Leszek Miller powinien zawiadomić prokuraturę o popełnieniu przestępstwa, nie ufa mu w tej sprawie. Natomiast zdecydowana większość ankietowanych nieuznających tego kroku za konieczny ma zaufanie do premiera.

Tabela 17

Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do premiera Leszka Millera czy też nie?	Pomijając kwestie prawne, czy, Pana(i) zdaniem, premier Leszek Miller po uzyskaniu informacji o sprawie łapówkarskiej propozycji powinien zawiadomić prokuraturę o popełnieniu przestępstwa, czy też nie musiał tego robić?		
	Powinien	Nie musiał tego robić	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Mam zaufanie	25	74	16
Nie ufam	52	16	22
Trudno powiedzieć	23	10	62
	100	100	100

Przesłuchania przed sejmową komisją śledczą w tzw. sprawie Rywina stały się ostatnio najważniejszym czynnikiem kształtującym nastroje i życie polityczne w naszym kraju. Rewelacje ogłaszane przez kolejnych świadków dotyczą już nie tylko tego konkretnego przypadku korupcji, ale ukazują patologiczne mechanizmy tkwiące w praktykach przyjętych w działalności instytucji państwowych. Wydaje się, że właśnie prawda o funkcjonowaniu państwa i elit politycznych, która jest ujawniana (a może raczej „ujawnia się” bez intencjonalnego działania całej komisji) przy okazji tej afery, okazuje się dynamitem politycznym mogącym zachwiać politycznym *status quo* utrwalonym w naszym kraju przez ostatnie dziesięciolecie.

Polacy, dostrzegając ograniczone możliwości komisji sejmowej, jej polityczny charakter i niewielką odporność na naciski, są podzieleni w jej ocenie. Jedna trzecia ankietowanych jest skłonna jej zaufać i tyle samo osób nie ma zaufania do jej ustaleń. Jeszcze bardziej krytycznie oceniana jest dotychczasowa działalność komisji, bardzo sceptycznie oceniane są możliwości dotarcia przez nią do prawdy w tej sprawie. Na tym etapie przesłuchań Polacy z relatywnie największym zaufaniem odnoszą się do „Gazety Wyborczej” oraz jej redaktora naczelnego, natomiast raczej nie ufają prezesowi telewizji publicznej Robertowi Kwiatkowskiemu, a większość ankietowanych uważa, że powinien on zawiesić swoją działalność do czasu wyjaśnienia przez komisję jego roli w tej sprawie. Jako ważny krytycyzm można by także określić postawę ankietowanych wobec premiera Leszka Millera, a także partii, którą kieruje. Połowa badanych z nieufnością ocenia słowa i zachowania reprezentantów SLD w tej sprawie, nieco bardziej pozytywnie oceniane są intencje premiera. Krytycyzm wobec Leszka Millera wiąże się przede wszystkim z jego zachowaniem bezpośrednio po ujawnieniu całej afery - zdecydowana większość badanych uważa, że premier po uzyskaniu informacji dotyczących tej sprawy powinien zawiadomić prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność komisji parlamentarnej
powołanej do wyjaśnienia tzw. sprawy Rywina?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	43	39	973
Płeć				
Mężczyźni	20	49	31	464
Kobiety	16	38	46	509
Wiek				
18-24 lat	17	36	46	151
25-34	20	41	39	175
35-44	15	45	40	198
45-54	19	56	25	181
55-64	23	42	35	98
65 lat i więcej	16	35	49	169
Miejsce zamieszkania				
Wieś	18	33	50	358
Miasto do 20 tys.	14	56	30	139
20-100 tys.	22	49	29	181
101-500 tys.	14	46	41	188
501 tys. i więcej mieszk.	24	46	30	106
Wykształcenie				
Podstawowe	15	32	54	263
Zasadnicze zawodowe	19	35	45	252
Średnie	18	54	29	337
Wyższe	22	55	23	121
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	15	62	23	66
Prac.umysł.niż.szczebła	18	51	31	81
Pracownicy fiz.- umysł.	19	40	41	77
Robotnicy wykwalifikowani	16	51	33	72
Robotnicy niewykwalifik.	20	39	41	31
Rolnicy	11	36	53	47
Pracujący na własny rach.	22	40	39	36
Bierni zawodowo				
Renciści	17	38	45	96
Emeryci	17	40	42	181
Uczniowie i studenci	16	47	37	89
Bezrobotni	22	40	37	161
Gospodynie domowe i inni	14	25	60	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	16	56	28	151
spółce właścicieli	23	31	46	71
prywatnych i państwa	18	50	32	154
sekt. pryw. poza rolnict.	13	29	58	52
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	17	42	41	124
300-399	21	43	35	73
400-599	20	44	36	155
600-800	18	44	38	149
Powyżej 800 zł	17	55	27	142
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	16	43	41	328
Średnie	21	40	40	411
Dobre	16	49	35	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	42	35	42
Raz w tygodniu	20	40	40	479
1-2 razy w miesiącu	11	33	55	154
Kilka razy w roku	18	51	31	192
W ogóle nie uczestniczy	17	57	26	105
Poglądy polityczne				
Lewica	19	49	32	216
Centrum	19	45	36	276
Prawica	25	53	22	245
Trudno powiedzieć	8	26	66	233

Tabela 2. Pomijając kwestie prawne, czy, Pana(i) zdaniem, premier Leszek Miller po uzyskaniu informacji o sprawie łapówkarskiej propozycji powinien zawiadomić prokuraturę o popełnieniu przestępstwa, czy też nie musiał tego robić?

(%)

	Powinien	Nie musiał	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	78	7	15	973
Płeć				
Mężczyźni	79	10	11	464
Kobiety	77	4	18	509
Wiek				
18-24 lat	76	7	17	151
25-34	87	5	9	175
35-44	89	3	8	198
45-54	78	12	9	182
55-64	75	8	17	98
65 lat i więcej	60	9	31	169
Miejsce zamieszkania				
Wieś	78	3	19	356
Miasto do 20 tys.	83	5	12	139
20-100 tys.	80	8	12	182
101-500 tys.	73	11	16	189
501 tys. i więcej mieszk.	76	17	8	106
Wykształcenie				
Podstawowe	66	5	30	263
Zasadnicze zawodowe	83	5	12	252
Średnie	83	8	9	337
Wyższe	79	15	5	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	83	10	8	66
Prac.umysł.niż.szczebła	84	5	10	81
Pracownicy fiz.-umysł.	90	3	7	77
Robotnicy wykwalifikowani	88	4	8	71
Robotnicy niewykwalifik.	76	7	17	31
Rolnicy	88	2	9	47
Pracujący na własny rach.	81	14	5	36
Bierni zawodowo				
Renciści	64	8	28	96
Emeryci	63	13	24	181
Uczniowie i studenci	75	10	15	89
Bezrobotni	86	3	11	161
Gospodynie domowe i inni	84	1	15	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	88	6	6	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	84	2	15	71
sekt. pryw. poza rolnict.	83	9	8	153
prywatnym gosp. rolnym	89	1	9	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	83	5	12	124
300-399	82	2	16	73
400-599	79	6	15	154
600-800	78	8	14	149
Powyżej 800 zł	79	11	10	143
Ocena własnych war. mater.				
Złe	80	5	16	328
Średnie	78	7	16	412
Dobre	77	12	12	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	76	4	20	41
Raz w tygodniu	80	5	15	478
1-2 razy w miesiącu	83	3	13	154
Kilka razy w roku	77	8	15	193
W ogóle nie uczestniczy	66	23	11	105
Poglądy polityczne				
Lewica	79	12	9	216
Centrum	81	9	10	276
Prawica	91	3	6	244
Trudno powiedzieć	61	5	34	234

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, prezes telewizji publicznej Robert Kwiatkowski powinien zawiesić swoją działalność do czasu wyjaśnienia przez komisję parlamentarną jego roli w tzw. sprawie Rywina, czy też nie powinien?

	(%)			
	Powinien	Nie powinien	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	17	21	970
Płeć				
Mężczyźni	65	18	17	464
Kobiety	58	15	27	506
Wiek				
18-24 lat	63	20	17	151
25-34	61	17	22	175
35-44	71	12	17	198
45-54	71	17	12	182
55-64	57	17	26	98
65 lat i więcej	40	18	42	166
Miejsce zamieszkania				
Wieś	53	14	33	356
Miasto do 20 tys.	62	19	19	139
20-100 tys.	71	14	15	181
101-500 tys.	63	18	19	187
501 tys. i więcej mieszk.	68	24	8	106
Wykształcenie				
Podstawowe	44	15	41	261
Zasadnicze zawodowe	63	17	19	252
Średnie	69	17	13	337
Wyższe	72	17	11	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	80	9	12	66
Prac. umysł. niż. szczebla	68	22	10	81
Pracownicy fiz.-umysł.	73	17	10	77
Robotnicy wykwalifikowani	73	14	14	71
Robotnicy niewykwalifik.	49	22	29	31
Rolnicy	61	8	31	47
Pracujący na własny rach.	72	9	20	36
Bierni zawodowo				
Renciści	48	15	37	95
Emeryci	44	21	35	179
Uczniowie i studenci	66	21	12	89
Bezrobotni	64	17	20	161
Gospodynie domowe i inni	62	12	26	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	70	18	12	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	67	17	17	71
sekt. pryw. poza rolnict.	73	13	14	153
prywatnym gosp. rolnym	54	16	30	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	55	20	25	124
300-399	63	15	23	73
400-599	58	20	22	153
600-800	63	14	23	148
Powyżej 800 zł	68	22	11	143
Ocena własnych war. mater.				
Złe	60	14	26	326
Średnie	60	16	24	410
Dobre	66	21	13	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	74	7	19	40
Raz w tygodniu	60	14	26	477
1-2 razy w miesiącu	59	19	23	154
Kilka razy w roku	60	22	18	193
W ogóle nie uczestniczy	67	21	12	105
Poglądy polityczne				
Lewica	58	29	13	215
Centrum	64	19	17	275
Prawica	78	9	13	244
Trudno powiedzieć	44	11	46	233

Tabela 4. Jak Pan(i) sądzi, czy za propozycją korupcyjną Lwa Rywina złożoną spółce Agora stała jakaś grupa polityków czy też nie? 1 - Tak, za Lwem Rywinem musiała stać jakaś grupa polityków; 2 - Nie, Lew Rywin działał na własną rękę; 3 - Nie wierzę, że to Lew Rywin złożył taką propozycję

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	7	1	31	967
Płeć					
Mężczyźni	65	9	1	25	462
Kobiety	58	5	0	36	505
Wiek					
18-24 lat	59	6	0	35	151
25-34	64	8	0	28	175
35-44	74	3	1	22	197
45-54	67	8	0	24	182
55-64	54	8	1	37	97
65 lat i więcej	45	8	2	46	166
Miejsce zamieszkania					
Wieś	56	5	0	39	355
Miasto do 20 tys.	70	3	1	27	139
20-100 tys.	71	5	1	24	180
101-500 tys.	55	13	1	32	187
501 tys. i więcej mieszk.	65	13	2	20	106
Wykształcenie					
Podstawowe	49	3	0	48	260
Zasadnicze zawodowe	61	7	1	31	251
Średnie	68	9	1	23	337
Wyższe	73	10	1	16	120
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	71	11	0	19	66
Prac. umysł. niż. szczebla	67	10	0	23	81
Pracownicy fiz. - umysł.	70	6	0	24	77
Robotnicy wykwalifikowani	66	3	4	27	71
Robotnicy niewykwalifik.	65	3	0	32	31
Rolnicy	59	0	0	41	47
Pracujący na własny rach.	87	4	3	7	36
Bierni zawodowo					
Renciści	50	8	0	42	95
Emeryci	48	9	1	41	178
Uczniowie i studenci	67	8	0	25	89
Bezrobotni	65	4	0	31	160
Gospodynie domowe i inni	49	10	0	41	35
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	74	7	1	18	151
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	63	10	0	28	71
sekt. pryw. poza rolnict.	70	5	2	23	153
prywatnym gosp. rolnym	59	3	0	39	52
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	66	6	1	28	123
300-399	68	2	1	29	72
400-599	62	6	0	32	153
600-800	63	5	0	32	148
Powyżej 800 zł	62	14	2	22	142
Ocena własnych war. mater.					
Złe	65	3	1	31	325
Średnie	59	8	0	33	409
Dobre	62	10	1	27	233
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	63	2	0	35	40
Raz w tygodniu	59	6	0	35	475
1-2 razy w miesiącu	61	3	1	36	154
Kilka razy w roku	67	7	1	25	193
W ogóle nie uczestniczy	65	15	4	16	105
Poglądy polityczne					
Lewica	62	12	1	24	215
Centrum	66	7	1	26	273
Prawica	77	4	1	18	244
Trudno powiedzieć	39	4	0	57	233

Tabela 5. Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do **Adama Michnika** czy też nie?

(%)

	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	44	30	26	970
Płeć				
Mężczyźni	52	30	19	464
Kobiety	37	31	32	506
Wiek				
18-24 lat	41	33	26	151
25-34	40	38	22	175
35-44	46	30	24	198
45-54	53	28	19	182
55-64	48	23	29	98
65 lat i więcej	36	28	36	166
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	34	34	355
Miasto do 20 tys.	52	20	28	139
20-100 tys.	55	27	18	181
101-500 tys.	39	38	22	189
501 tys. i więcej mieszk.	60	26	14	106
Wykształcenie				
Podstawowe	30	31	40	261
Zasadnicze zawodowe	41	34	25	252
Średnie	52	29	19	337
Wyższe	58	26	17	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	53	24	23	66
Prac. umysł. niż. szczebla	51	23	26	81
Pracownicy fiz.- umysł.	52	24	24	77
Robotnicy wykwalifikowani	40	33	27	71
Robotnicy niewykwalifik.	40	44	16	31
Rolnicy	27	40	33	47
Pracujący na własny rach.	64	29	8	36
Bierni zawodowo				
Renciści	36	31	32	96
Emeryci	43	27	31	178
Uczniowie i studenci	46	31	23	89
Bezrobotni	45	38	18	161
Gospodynie domowe i inni	24	29	46	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	48	25	27	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	52	25	23	71
sekt. pryw. poza rolnict.	50	34	16	153
prywatnym gosp. rolnym	32	36	32	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	29	44	26	124
300-399	48	21	31	73
400-599	44	28	28	153
600-800	49	23	28	148
Powyżej 800 zł	58	30	12	143
Ocena własnych war. mater.				
Złe	41	31	28	328
Średnie	43	30	28	409
Dobre	51	30	19	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	42	37	21	41
Raz w tygodniu	40	31	28	476
1-2 razy w miesiącu	38	33	30	154
Kilka razy w roku	51	29	20	193
W ogóle nie uczestniczy	57	24	19	105
Poglądy polityczne				
Lewica	44	38	18	216
Centrum	44	35	21	275
Prawica	64	23	13	244
Trudno powiedzieć	23	26	51	232

Tabela 6. Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie do "Gazety Wyborczej" czy też nie?

(%)

	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	42	23	35	969
Płeć				
Mężczyźni	51	24	26	464
Kobiety	35	23	42	505
Wiek				
18-24 lat	50	16	34	151
25-34	44	28	28	175
35-44	42	22	36	198
45-54	47	28	26	182
55-64	42	21	36	98
65 lat i więcej	30	21	49	165
Miejsce zamieszkania				
Wieś	35	22	42	354
Miasto do 20 tys.	46	16	38	139
20-100 tys.	49	24	27	181
101-500 tys.	41	26	34	188
501 tys. i więcej mieszk.	54	29	18	106
Wykształcenie				
Podstawowe	31	19	50	259
Zasadnicze zawodowe	41	26	33	252
Średnie	49	25	27	337
Wyższe	53	21	26	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	43	27	30	66
Prac. umysł. niż. szczebla	51	24	25	81
Pracownicy fiz.- umysł.	44	23	33	77
Robotnicy wykwalifikowani	48	21	32	71
Robotnicy niewykwalifik.	40	21	39	31
Rolnicy	24	25	51	47
Pracujący na własny rach.	46	27	26	36
Bierni zawodowo				
Renciści	31	24	45	95
Emeryci	34	23	43	178
Uczniowie i studenci	57	20	23	89
Bezrobotni	49	22	29	161
Gospodynie domowe i inni	31	30	39	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	41	20	39	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	56	24	19	71
sekt. pryw. poza rolnict.	49	26	25	153
prywatnym gosp. rolnym	25	26	48	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	37	27	36	124
300-399	48	14	38	73
400-599	44	20	37	153
600-800	48	21	32	147
Powyżej 800 zł	48	29	23	143
Ocena własnych war. mater.				
Złe	36	25	39	328
Średnie	41	22	37	408
Dobre	53	23	25	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	34	27	41
Raz w tygodniu	39	23	38	475
1-2 razy w miesiącu	33	21	46	154
Kilka razy w roku	53	22	24	193
W ogóle nie uczestniczy	52	22	26	105
Poglądy polityczne				
Lewica	40	34	26	216
Centrum	44	24	32	275
Prawica	62	21	17	244
Trudno powiedzieć	22	15	63	231

Tabela 7. Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie komisji sejmowej badającej tę sprawę czy też nie?

(%)

	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	35	31	969
Płeć				
Mężczyźni	40	36	24	464
Kobiety	29	33	37	505
Wiek				
18-24 lat	36	34	30	151
25-34	36	38	25	175
35-44	33	41	26	198
45-54	36	38	27	182
55-64	36	31	33	98
65 lat i więcej	30	24	46	165
Miejsce zamieszkania				
Wieś	35	29	36	354
Miasto do 20 tys.	24	42	34	139
20-100 tys.	41	38	21	181
101-500 tys.	28	42	30	188
501 tys. i więcej mieszk.	46	28	26	106
Wykształcenie				
Podstawowe	28	26	45	259
Zasadnicze zawodowe	35	36	29	252
Średnie	35	39	26	337
Wyższe	44	39	17	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	43	46	11	66
Prac. umysł. niż. szczebla	34	37	29	81
Pracownicy fiz.- umysł.	35	45	21	77
Robotnicy wykwalifikowani	27	47	27	71
Robotnicy niewykwalifik.	31	41	28	31
Rolnicy	22	31	47	47
Pracujący na własny rach.	43	40	17	36
Bierni zawodowo				
Renciści	22	32	46	95
Emeryci	32	28	39	178
Uczniowie i studenci	38	35	27	89
Bezrobotni	46	27	26	161
Gospodynie domowe i inni	27	27	45	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	33	47	20	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	43	31	26	71
sekt. pryw. poza rolnict.	33	43	23	153
prywatnym gosp. rolnym	22	36	42	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	30	43	27	124
300-399	42	22	36	73
400-599	33	37	29	153
600-800	31	35	34	147
Powyżej 800 zł	44	40	16	143
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	33	34	328
Średnie	31	37	32	408
Dobre	44	34	23	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	35	28	36	41
Raz w tygodniu	35	34	30	475
1-2 razy w miesiącu	31	33	36	154
Kilka razy w roku	33	38	29	193
W ogóle nie uczestniczy	37	37	26	105
Poglądy polityczne				
Lewica	40	36	24	216
Centrum	37	37	26	275
Prawica	42	40	18	244
Trudno powiedzieć	18	25	57	231

Tabela 8. Czy w tzw. sprawie Rywina ma Pan(i) zaufanie **premiera Leszka Millera** czy też nie?

(%)

	Mam zaufanie	Nie ufam	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	45	28	969
Płeć				
Mężczyźni	31	45	23	464
Kobiety	24	44	32	505
Wiek				
18-24 lat	38	35	27	151
25-34	30	47	23	175
35-44	22	54	24	198
45-54	30	46	24	182
55-64	24	43	32	98
65 lat i więcej	21	39	40	165
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	43	33	354
Miasto do 20 tys.	22	53	26	139
20-100 tys.	28	48	23	181
101-500 tys.	34	38	29	188
501 tys. i więcej mieszk.	33	47	21	106
Wykształcenie				
Podstawowe	20	41	39	259
Zasadnicze zawodowe	25	49	26	252
Średnie	32	45	23	337
Wyższe	35	43	23	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	47	23	66
Prac. umysł. niż. szczebla	23	45	32	81
Pracownicy fiz.- umysł.	26	53	22	77
Robotnicy wykwalifikowani	19	54	26	71
Robotnicy niewykwalifik.	23	50	27	31
Rolnicy	26	36	38	47
Pracujący na własny rach.	32	55	13	36
Bierni zawodowo				
Renciści	16	41	42	95
Emeryci	27	41	32	178
Uczniowie i studenci	48	31	20	89
Bezrobotni	27	50	23	161
Gospodynie domowe i inni	33	39	28	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	25	46	29	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	26	47	28	71
sekt. pryw. poza rolnict.	28	52	21	153
prywatnym gosp. rolnym	29	37	34	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	22	55	22	124
300-399	22	45	33	73
400-599	22	53	24	153
600-800	29	41	30	147
Powyżej 800 zł	41	39	20	143
Ocena własnych war. mater.				
Złe	20	49	31	328
Średnie	26	44	29	408
Dobre	40	39	22	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	17	46	37	41
Raz w tygodniu	25	47	28	475
1-2 razy w miesiącu	25	47	28	154
Kilka razy w roku	31	41	27	193
W ogóle nie uczestniczy	39	37	24	105
Poglądy polityczne				
Lewica	46	34	20	216
Centrum	35	40	25	275
Prawica	16	67	17	244
Trudno powiedzieć	14	36	50	231